

A ló szeme

Még utánuk integetsz, ahogy mennek lefelé a lépcsőházban, de már nem néznek vissza. Becsukod az ajtót. Nagyon lassú és finom a mozdulatod, mégis úgy érzed, hogy az ajtó becsukásával oka vagy a távolodásuknak. Mintha nem fordítva lenne. Mintha az ajtó elvágna azt a finom szálát, ami összeköt velük és ennek te lennél az okozója azzal, hogy bekattintod az ajtózár nyelvét a helyére. Elindulsz a nappaliba, ezt is lassan teszed, mert napok óta hasogat a csípőd, és nem tett jót neki a sok készülődés. Nem foglalkoztál vele eddig, sőt igazából csak most jössz rá, hogy eddig is érezted. Másra figyeltél mostanig: azt akartad, hogy minden tökéletes legyen, ha végre eljönnek. Ha fáj, hát majd elmúlik, gondolod és leszeded a nappaliban az asztal közepén álló Herendi-süteményestálat. Nehéznek tűnik a tál, pedig már üres, éppen csak néhány morzsa maradt benne. Hja, a Petike azt is ki akarta szedegetni, de az anyja nem engedte neki. Pedig te hagytad volna, hát hol érezze magát jól a gyerek, ha nem a nagymamájánál? De hát a menyed már csak ilyen, te meg nem ellenkezel vele, ráhagyod. Mindig ráhagyod, nem akarsz te lenni a gonosz anyós. Ha a fiadnak ő kellett, hát őt kapta. Egyszer mondtad csak el a véleményed, amikor még legénykorában elhagyta az Évikét. Hát azt nagyon sajnáltad, akkor mondtad is neki, hogy ilyen rendes lányt nehezen fog másikat találni. Meg is bántad, mert a fiad felcsattant, egy hétig alig beszélt veled. Hát, ha neki ez jó, neked is az.

Közben egymásra helyezed a süteményes tányérokat, óvatosan, ahogyan szoktad, mert ezt a készletet még a lagzitokra kaptad anyádtól. Az egyetlen emlék, amit őrzöl tőle. Csak a Petikét sajnálod, azt gondolod közben, mert azt a gyereket az anyja magának neveli, nem a világra. Hogy rád ripakodott ma is a Bea, ilyen nagy kést hogy hagyhat az asztalon, Mama?, ezt kérdezte. Azt mondta, hogy a gyerek még megvágja magát. Nem válaszoltál neki, eltetted a tortavágó kést onnan, de arra gondoltál, hogy a gyerek már tizenkét éves, van annak anyyi esze. Bár ügyetlenke a szentem, az biztos, mert még a levest is az anyja szedi neki a tányérba, mintha kisbaba volna. Tizenkét éves, gondolod, és eszedbe jut, hogy te is éppen anyyi idős voltál, mikor kitantorogtatok a pincéből sok hónap után. Ma is emlékszel még rá, hogy mennyire bántotta a szemed a márciusi napsütés. Egymáson nevettek, azt mondtátok, olyan sápadtak vagytok, mint a pincebogarak. Aztán apád felment a lakásba, azt mondta, megnézi, mennyire biztonságos. Csak ezt a Herendi-készletet hozta le, azt mondta, hogy nincs fal a szobán és minden más tönkrement. Anyád nevetett, hogy igaz, hogy nincs mit enni, de azt

úri módon Herendi-porcelánban fogja felszolgálni. Aztán sírt és te is sírtál, bár nem teljesen értetted, amíg nem láttad, hogy mit jelent az, hogy nincs fal. Azért sírtál, mert anyád sírt. Aztán később megértetted, hogy nem csak fal nincs, de ágy sem és asztal sem, és szék sem, de még a Mariska baba is odaveszett és akkor már magadtól is sírtál, hiába ígérte anyád, hogy varr majd neked másikat.

Kiviszed a kistányérokat a konyhába, aztán visszamégy a szobába, tenyeredbe sepred a morzsát az asztról, szétnézel és gyorsan bekapod. A fiad rád szólna érte, de most nincs itt, és nem tudsz leszokni róla, ahogyan már arról sem, hogy sebtében szétnézel előtte, mert a két mozdulat összeforrt. Anyukám, ne csinálj már ilyet, mondta a fiad, mert az olyan szegényes. De hiszen az is kenyér, és csak a tiszta abroszra hullott rá, gondoltad akkor magadban, de nem mondtad el, mert úgysem értené meg, csak azóta reflexszerűen figyeled, hogy ne lássa senki. Mikor apád elment körülnézni, hogy milyen lett a környék, akkor anyáddal te is elindultál valami élelmet szerezni, mert a gyomrotok már napok óta korgott. Pedig így is nagy szerencsétek volt, hogy a Hőnig bácsiék is veletek voltak az óvóhelyen és a boltjukba még be tudtak menni a pincén át.

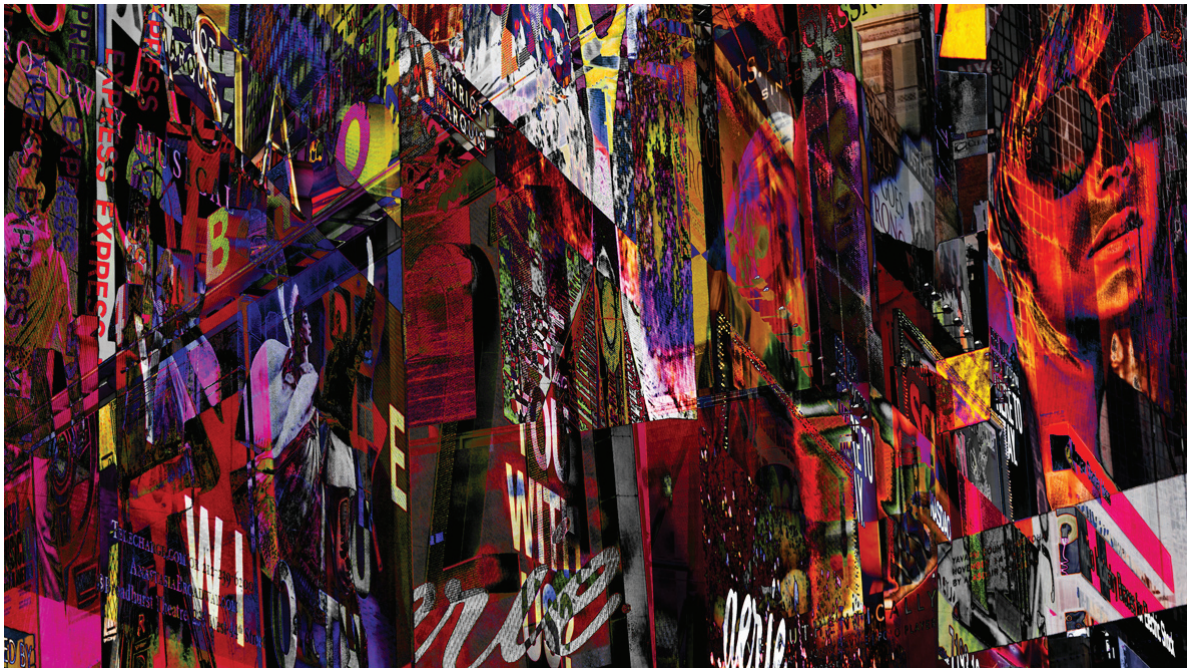
Összehajtod az abroszt, a széktámlára helyezed, majd holnap kimosod, gondolod. A csipketerítőt visszahelyezed az asztal közepére, megigazítod, hogy mindenhol egyformán lógjon le oldalt, és a fehér vázát is visszateszed. Felveszed a kötényt a mosogatáshoz. Emlékszel, ahogy anyád a kötényébe csomagolta a kávéskannát, azt akarta eladni, azt mondta, kávéra nem lesz most gond egy ideig. Akkor is lassan mentetek az utcán, az út közepén, mert ott nem dőlhet rátok semmi, azt mondta anyád, de ott is téglatörmeléken és törött léceken lépkedtetek keresztül. Az út szélén több helyen töltényhüvelyek sorakoztak, egymás mellé sodródtak, mint az őszi falevelek, te meg akartad nézni, de anyád elhúzott és meg is rántotta a kezéd, hogy soha, de soha ne nyúlj hozzá azokhoz, azt mondta. Egy döglött lovat is láttatok, sokáig nem tudtad elfelejteni üveges szemét, pedig csak egy pillanatra láttad, mert aztán észrevetted, hogy többen bicskákkal vagdosták a bőrét és el kellett fordulnod, le kellett ülnöd, anyád úgy húzott utána tovább magával.

Egy késsel letolod a tányérokról a csirkecsontot egy kistányérra, majd később átviszed a szomszédba a Rexnek, gondolod. Aztán lekaparod a menyed tányérról a maradékot, bedobod a szemétkébe. Elmosogatsz, szereted a vizet érezni a kezeden. Emlékszel, a víz volt az első, aminek anyád akkor örülni tudott, mikor apád hazaért egy veder vízzel. A veder kopott volt, ezt hol szerezted, kérdezte anyád, de apád csak intett, hogy ott kint és te addigra már a tenyeredből lefetyelted a vizet. Anyád megsimogatta a fejed és nem szólt, csak mikor már harmadszorra merítetted be a két összezárt tenyered, akkor mondta, hogy most már elég legyen, hagyjál másnak is. És te hagytál, bár még ittál volna, de tudtad, hogy másnak is kell, és még a Hőnig bácsit is áthívta anyád inni.

Letörled a konyhapultot, a csontokkal megpakolt tányérral elindulsz a szomszédhoz, le is kell tenned a tányért az előszobai konzolra, mert két kézzel tudod csak kinyitni az ajtót, kicsit akad. Már régóta akarod mondani a fiadnak, de mindig elhalasztod, mert annyi dolga van, és mikor végre eljön, akkor nem akarod ezzel fárasztani. Amíg az apja élt, más volt ez is, addig nem volt semmi a házban, ami nem működött. Most lassan minden elromlik, megkopik. Feladta, ezt mondta az unokád a borsörlőre, mert akadozik már az is. Apád régen azt mondta, hogy mindennek vége lesz egyszer, még a háborúnak is, csak ti éltek túl mindent. Apádnak igaza lett, de aztán a verést néhány év múlva már nem élte túl ő sem. Vannak dolgok, amiket nem lehet túlélni, fut át az agyadon, de már jön is ki a szomszédasszony a csengetésed után és megköszöni Rex nevében a csontokat. Te bizonygatod, hogy nem kell most vissza a tányér, majd hozza át, amikor kiürült.

Visszamegy a lakásba, újra becsukod magad mögött az ajtót, most nem olyan nehéz ez a mozdulat, gondolod, és elindulsz a szobád felé, de aztán meglátod, hogy a kést, amit levettél az asztról a menyed kérésére, ott felejtetted a kisasztalon egy tálcán. Érte mégy hát, kicsit bosszankodsz, hogy még mindig van mosogatnivalód, pedig azt hitted, már befejezted, mert már nagyon fáj a csípőd, de azért elindulsz vele a konyhába. A küszöbön megbotlasz, egy pillanat a zuhanás, de már közben is tudod, hogy nem lehet elkerülni, hogy ezt most nem tudod korrigálni és szinte kívülről hallod, ahogy a tested tompa puffanással leér a konyhakőre, és egy másodperccel később a fejed is odaütődik, a hangja, mint egy dинnye reccsenése, pedig a kezeddal próbáltad automatikusan háritani, de az nem tartott meg. Érzed a fájdalmat a homlokodon és az orrodon, amiből folyini kezd a vér. Mi mindent túlélnünk, jut eszedbe apád mondata, meg hogy mennyit estél gyerekkorodban, vézna kislány voltál, túl hirtelen nőttél meg, néha mintha saját lábaddban estél volna el. Emlékszel, így volt mindig, mikor már túl vagy az esésen, később érzed csak meg, hogy a tenyered is fáj, aztán a térded is fáj. Most is érzed kicsit a fejed, de az nem fáj annyira, a vállad fáj nagyon, arra ráestél. Csak ki ne ficamodjon, gondolod magadban, mert eszedbe jut, hogy a szomszédasszony mesélte az milyen fájdalmas volt. Eszedbe jut a telefonod, hogy hívni kellene a fiad, ott van a telefon a hálószobában. De aztán elhessegeted a gondolatot, mert a fiad most hazafelé tart a családdal, most vezet, ilyenkor nem hívod fel sosem, mert az bal- esetveszélyes. Különbem sem fordulhat most vissza, mert már este van, és holnap dolgoznak mindketten. Te jól leszel, csak kicsit össze kell szedned magad, mert most fáradt vagy, talán, ha egy kicsit itt maradsz és erőt gyűjtesz, akkor majd fel tudsz állni. Megpróbálsz átfordulni a másik oldaladra, hogy a sérült vállad, karod kiszabadítsd, de a hasadba ekkor éles fájdalom hasít és nem mozdulsz tovább. A fájdalom furcsa, nem éreztél még ilyet, csak nem tört el valamim, gondolod, aggódni kezdesz, de aztán arra gondolsz, hogy a hasad nem törhetett el. Mi mindent túlélnünk, mondta apád, de vannak dolgok, amiket nem lehet túlélni, jelenik

meg újra a gondolat. A ló szemét látod és ahogy a bicskával vagdossák a bőrét. Neki is fáj vajon? Ez csak egy kis esés, mondod ki hangosan, ahogy anyád mondta a mesét mindig a pincében, amikor kint bombáztak. Később mesélte csak el, hogy attól ő is bátrabbnak érezte magát és azt akarta, hogy te csak a mesére figyelj. Ez csak egy esés, ezért nem riaszthatod a fiad, majd egyedül megoldod, csak pihened kell, mert kicsit gyenge vagy. Az egész napos készülődés, az fárasztott ki, gondolod, tegnap is elmentél a piacra, sütöttél, ma kora reggeltől főztél, nem csoda, hogy fáradt vagy. Csak pihened kell, akkor talán a fejfájásod is elmúlik. A hasad, az fáj legjobban... Ezért nem hívhatod fel, de majd később odamégy a telefonért, gondolod, majd, amikor küldenek sms-t, hogy hazaértek... A hasad fáj, de mégis valami kellemes melegség önti el, mintha meleg vizet engedtek volna alá, nem csodálkozol rajta, az érzés jó, mint mikor a férjeddal a fürdőben voltatok... már a vállad alatt is érzed. Mint a fürdőben, de te ott is mindig fáztál, amikor kijöttél a vízből... most is fázol, de azért most tudnál aludni, egy kicsit alszol, gondolod, és nem jut már eszedbe, hogy a földön fekszel. Egy pillanatra még kinyitod a szemed, látod, hogy a víz piros alattad. Furcsa, gondolod, a fürdőben nem ilyen volt a víz, valami még csobog is, de nem egészen olyan, mint a víz, inkább egy csengő... majd megnézed, ha kialudtad magad, most kicsit pihensz... nem akarsz a ló szemét látni, inkább alszol, és már nem hallod, ahogy a szomszédasszony visszamegy saját lakásába, mert nem nyitottál neki ajtót.

Kecskés Péter: Photismos 2 (2019)